

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményei

Az osztályozó vizsgák követelményei

Az osztályozó vizsga során a számonkérésre a tantárgyak sajátosságait figyelembe véve írásban és/vagy szóban és/vagy gyakorlati vizsga keretében kerül sor

1.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló legyen képes egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására kérdésekre való válaszadásra;
- meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására segítségével;
- az udvarias érintkezés tanult formáinak alkalmazására valóságos szituációkban (köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönet nyilvánítás)
- a tanult memoriterek elmondására; magyar ábécé betűinek fölismerésére, összeolvasására;
- kiejtés szerint írandó szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok leírására
- a tanuló fejlettségi szintjének megfelelő–néma és hangos olvasásra;
- a másolásra kötött betűkkel írott mintáról, a saját nevének önálló, helyes leírására;
- a j hang helyes jelölésére a taneszközökből megismert szavak körében;
- szavak írására másolással: betűtévesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.

Matematika

- A tanuló tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
- tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- legyen képes növekvő és csökkenő számsorozatok felismerni, képezni adott szabály alapján;
- egyszerűbb esetekben tudjon szabályjátékok és sorozatok szabályát szóban megfogalmazni.
- tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
- biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket;
- képezzen adott szabály alapján növekvő és csökkenő számsorozatok;
- ismerje a számok kéttagú összeg-és különbség alakjait húszas számkörben;
- ismerje fel a páros és páratlan számokat;
- tudja a számok szomszédjait;
- tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
- legyen kell gyakorlata az összeadás, kivonás, bontás, pótlás alkalmazásában;
- tudjon egyszerű szövegösszefüggést lejegyezni rajzzal, számokkal, művelettel.
- legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
- ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget

és a kört;

- használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, kg, l egységeket;
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot.

Környezetismeret

- A tanuló tájékozódjon jól saját testén, tudja megnevezni főbb testrészeit.
- tudja az irányokat helyesen használni.
- ismerje az iskola nevét, annak helységeit, s azokat rendeltetésszerűen használja.
- tudja elmondani saját lakcímét, szülei nevét.
- ismerje a napszakokat, a hét napjait, a hónapok, évszakok nevét, azok sorrendjét.
- tudjon röviden beszámolni a napi időjárásról.
- tudja megkülönböztetni az élő és az élettelen.
- ismerje fel a növények és állatok fő részeit

Vizuális kultúra

- A tanuló ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel.
- tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- ismerje fel a fő színeket, a fehéret és a feketét.
- tudjon vonal, folt és színképzéssel alkotást létrehozni.
- legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.
- tudjon közös beszélgetésekbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni.
- tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés).
- tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Az eszközök és szerszámok rendeltetésszerű és balesetmentes használata.
- Az anyagok alakítása (például gyurma gyúrása, lapítása, gömbölyítése, formázása; fa tördelése; papír tépése, nyírása, hajtogatása; a fonal sodrása, csomózása, bojtozása.)
- A gyalogos közlekedés szabályai. A biztonságos tömegközlekedés.

Ének -zene

- Énekeljenek tisztán és ritmizáljanak hallás után tanult dalokat egyénileg vagy csoportosan.
- Ritmushangszerként használjanak tárgyakat és játékhangszereket.
- Az énekelt vagy hallott zene ritmusát kísérik mozdulatokkal (taps, dobantás).
- Fejezzék ki zenei élményeiket szavakban vagy a szöveg sugallta utánzó mozdulatokkal (rögtönözve)
- Tegyenek különbséget zaj és zene között, ismerjenek fel különböző hangforrásokat.
- tegyenek különbséget magas és mély, hosszú és rövid hang között.

Testnevelés

- Alakzatok felvétele és változtatása az utasításnak megfelelően.
- A gimnasztikai feladatok teljesítése utánzással.
- Az alapvető mozgáskészségek (járás, futás, ugrás, dobás, kúszás, mászás

stb.) elfogadható végrehajtása.

Etika

- A család és rokonság elemi szintű ismerete.
- Tudja megnevezni a családi kapcsolatait, elhelyezni önmagát a családban.
- Tudjon ítéletet mondani a helyes és helytelen viselkedési normákról

Sakk logika

- A diák ismeri a sakktábla geometriáját (betű- és számjelzések) és a hozzátartozó alapvető fogalmakat: mező (világos, sötét), vonal, sor, átló, centrum fogalma.
- Ismeri a bábok elnevezését, képes különbséget tenni a sötét és a világosak között, és tudja a menetmódjukat.
- Képes a sakktáblán tájékozódni, ismeri az alapvető kifejezéseket (térfél, vezérszárny).
- A diák ismeri az ütésmódokat és a bábok hatóköröit.
- Ismeri és alkalmazza a különböző lépésformákat, tisztában van a sakk, matt, patt fogalmakkal.
- Ismeri a sáncolás fogalmát, alkalmazásának feltételeit.

Angol

- A tanuló képes legyen angol nyelven másokat üdvözölni bemutatkozni, mások nevét megkérdezni, valamint egyszerű, rövid tanári utasításokat megérteni.
- Képes legyen osztálytermi tárgyakat (a bag, a book, a pen, a pencil, a pencil-case, a ruler), színeket (blue, green, orange, pink, red, yellow), formákat (square, circle, triangle) és játékokat (a car, a doll, a drum, a guitar, a plane, a train) angol nyelven megnevezni. Ismerje a számokat angol nyelven 1-10-ig.

2.évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló képes legyen ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására;
- kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására;
- a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak alkalmazására, udvarias viselkedésre;
- a tanult memoriterek szöveghű elmondására;
- szavak, szószerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására: legalább a szavak egyben tartásával;
- olvasmányok tartalmának elmondására tanítói kérdésekre;
- tartalmilag tisztázott és megértett szöveg felkészülés utáni felolvasására. A felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünettartás, levegővétel;
- 8-10 soros, a tanulóknak ismert témájú szöveg önálló megismerésére, megértésének igazolására kérdések megválaszolásával;
- az ábécérend ismeretére,
- hosszú magán-és mássalhangzók fölismerésére a beszédben;
- a hosszú hangok jelölésére az írásban;

- Felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat begyakorolt szókészlet körében. 30-40 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli a j hangot.
- Az egyszerű szavakat helyesen választja el.
- Írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz
- A rövid, fonetikusan írandó szavak hibátlan lejegyzésére, tollbamondásra, a kiejtéstől eltérőként másolással.
- Másoláskor nem vét írástechnikai hibát. Szöveg minta alapján felismeri és kijavítja hibáit. Percenként 15-20 betűt ír.
- A j hang biztos jelölésére 20-a tanulók által gyakran használt-szótőben;–a mondatok nagybetűvel való kezdésére, szavakra tagolására
- A szavak elválasztására a szótagolás szabályai szerint.

Matematika

- Számok írása, olvasása, helyes használata 100-ig, nagyság szerinti összehasonlításuk, felsorolásuk növekvő, illetve csökkenő sorrendben. Számok helyének megtalálása a számegyenesen.
- Az egyes, illetve a tízes számszomszédok megállapítása.
- Az egyjegyű és a kétjegyű, illetve páros és páratlan szám fogalmának alkalmazása.
- Az összeadás és a kivonás értelmezése (rajz, szöveg alapján) a 100-as számkörben.
- Kerek tízesek és egyjegyű számok összegének meghatározása.
- Kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, kétjegyű számokból egyjegyű számok elvétele a tízesek átlépése nélkül.
- Kétjegyű szám pótlása a nagyobb tízes szomszédra.
- Kerek tízesekből egyjegyű szám elvétele.
- Kétjegyű számokhoz kerek tízesek hozzáadása, kétjegyű számokból kerek tízesek elvétele.
- Hosszúságok becslése, megmérése, kimérése.
- A méter, deciméter és centiméter hosszúságegységek és a köztük lévő kapcsolat ismerete, egyszerűbb átalakítások.
- A fenti témakörökhöz kapcsolódó egyszerű szöveges feladatok megoldása felolvasott szöveg alapján

Környezetismeret

- A tanuló megfigyeléseiről, tapasztalatairól a tanuló tudjon szóban beszámolni tanítói kérdések alapján!
- Tapasztalatait rögzítse tanítói segítséggel! Ismerje fel a tanult jelenségeket rajzról, képről!
- Ismert témakörben csoportosítson megadott szempont szerint!
- Legyen képes méréseket végezni, használja helyesen a tanult mértékegységeket!
- Használja helyesen a napszakok nevét! Sorolja fel az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben!
- Nevezze meg az évszakok jellemző időjárási jelenségeit!
- Mutasson be a tanult élőlények közül egyet, sorolja fel jellemző jegyeit!
- Tájékozódjon jól saját testén!
- Ismerje a fontosabb élelmiszer csoportokat, valamint ezek arányos fogyasztását egészsége érdekében!
- Ismerje és használja pontosan a helyet, helyzetet jelentő (előtte,

- mögötte, közötté, alatta, fölötté, mellette) kifejezéseket!
- Nevezze meg otthona és az iskola között lévő legfőbb közlekedési veszélyforrásokat, ismerje azok elkerülésének módját!
- Ismerje lakóhelye főbb jellegzetességeit!

Vizuális kultúra

- Tudja, mi az ismétlés, ritmus.
- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és területű díszet alkotni.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Az élő és a tárgyi környezet kapcsolatának megfigyeléséből származó tapasztalatok felhasználása feladathelyzetben.
- Az anyag, a szerkezet, a forma, a funkció és az esztétikum összefüggéseinek érvényesítése a tárgykészítés folyamán.
- Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. Egyszerű makett irányított tervezése és elkészítése.
- Egyszerű ábra olvasása és értelmezése. Mérés centiméter pontossággal.
- A biztonságos gyalogos közlekedés és tömegközlekedési eszközhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása szituációs játékokban.

Ének - zene

- A hallás után tanult dalokat közösen énekeljék; tudjanak alkalmazkodni a csoport énekéhez.
- Énekeljenek ritmuskísérettel. Játékos gyakorlatok.
- Különböztessék meg a hangerő és a tempó változásait.
- Tudják érzékelni a zenemű tagolását

Testnevelés

- Hajtsák végre a vezényszónak megfelelő alakzatot.
- Gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott v. a pedagógus által elmondott utasítások alapján.
- Változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- Tudjon 6-8 percig futni megállás nélkül. Tudjon futni iram- és irányváltoztatással, tárgykerüléssel, 30 m-t maximális sebességgel.
- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Ugrókötel gyakorlatok 30 mp-ig folyamatosan.
- Helyből távolugrás: fiú: 119 - 128 cm, lány: 114 - 118 cm.
- A tevékenység céljának megfelelően használja a labdát, próbálja a technikát minél pontosabban gyakorolni. Ismerje a használt szerek nevét. Célba dobás zsámolyra, karikába 6 m-ről.
- Távolba dobás kislabdával: fiú: 14-20 m, lány: 13-14 m
- Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúlygyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel.
- A testtömeg megtartása függésben és támaszban.
- Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek
- Labdajátékok. Tudja a labdát gurítani, vezetni, feldobni, elkapni, a

tanult átadási módokkal a társnak átadni.

- Szlalom labdavezetés 15 m-es pályán.
- Labdaadogatás párokban 1 perc 3 m-es távolságból 30-40 átadás

Etika

- Személyes adatok elemi szintű ismerete.
- Tapasztalatok megfogalmazása problémás helyzetekről
- A rokonság ismerete.
- A személyes kapcsolatok alapszabályai.
- Iskolai és családi tapasztalatok a közösségi események, ünnepek és hagyományok kapcsán.
- A lakóhely ismerete.
- Ismeretek a környezetben élő növényekkel és állatokkal kapcsolatban.
- A mesevilág megkülönböztetése a valós környezettől.

Sakk logika

- A tanuló ismeri a sakkjáték fő szakaszait
- Képes a megnyitást elfogadhatóan játszani
- **Képes sémákban való gondolkodásra, mintaállások utánjátszására. Tisztában van a lehetséges játszabefejezésekkel, és a legfontosabbakat tudja alkalmazni. Képes fejben elképzelni a mattképet, és ennek megfelelően lépni a figurákkal.**

Angol

- A tanuló képes legyen angol nyelven másokat üdvözölni bemutatkozni, mások nevét megkérdezni, valamint egyszerű, rövid tanári utasításokat megérteni.
- Képes legyen osztálytermi tárgyakat (a bag, a book, a pen, a pencil, a pencil-case, a ruler), formákat (square, circle, triangle) és játékokat (a car, a doll, a drum, a guitar, a plane, a train) angol nyelven megnevezni. Ismerje a számokat angol nyelven 1-10-ig.
- Képes legyen ruhadarabok (a hat, a jumper, a shoe, a skirt, a sock, a T-shirt), színek (blue, green, orange, pink, red, yellow, black, grey, purple, white), születésnapi tárgyak (a badge, a balloon, a cake, a candle, a card, a present), fürdőszobai tárgyak (a duck, a hairbrush, shampoo, soap, a toothbrush, a towel) és állatok (a bird, a cat, a dog, a mouse, a tiger) megnevezésére angol nyelven.
- Tudjon saját koráról beszélni, mások korát meg tudja kérdezni. Képes legyen a szeret/nem szeret kifejezésére angol nyelven.

3.évfolyam

Magyar nyelv

- Az igék, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése, helyesírása.
- A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján.
Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan.
- További 25-30 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése.
- Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép.

Irodalom

- Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után,

ismert témákban. A fogalmazások tagolása.

- Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép.
- Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel.
- Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondatral.
- A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása.
- Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése.
- Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Matematika

- Ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát.
- Állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot.
- Tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni.
- Tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni.
- Értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- Tudjon biztosan tájékozódni az 1000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédait, tízesekre, százazokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).

Környezetismeret

- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség.
- Ismerje a növények és az állatok felépítését, legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.
- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Legyen képes tájékozódni az iskola környékéről készített térképvázlaton.
- Állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fővilágtájakat.
- Tudja néhány mondatban bemutatni a fővárost.
- Legyen képes felfedezni a fővárosi és vidéki élet közötti különbségeket.
- Ismerjen fel néhányat képről Budapest nevezetességei, hídjai közül.

Ének-zene

- A dalanyagból kiválasztott 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások, tempójelzések és dinamikai jelek

alkalmazásával.

- Ritmusképletek elrendezése, értelmezése ütemmutató szerint.
- Jellemző dallamfordulatok felismerése kottaképről.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Természetes, mesterséges anyagok tulajdonságainak megkülönböztetése.
- Az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti kapcsolat felismerése.
- Egyszerű makett készítése.
- Ismerje és alkalmazza a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait.
- Munkaeszközök megfelelő használata, védelme, megbecsülése, gondozása.
- Baleset, betegség esetén tudja, mit kell tennie.
- Ismerjen fel néhány – a háztartásban nélkülözhetetlen – alapvető szerszámot, eszközt.

Vizuális kultúra

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Ismerjen legalább 3-3 műalkotást és alkotóját, azokról tudjon összefüggően beszélni.
- Ismerje lakóhelyének legalább egy nevezetes műalkotását.
- Tudja, mi a tájkép, csendélet.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves technikát.

Testnevelés

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően.
- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.
- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.

Etika

- Életkorának megfelelően legyen reális képe saját külső és belső tulajdonságairól.
- Ismerjen konfliktusok feloldására szolgáló eljárásokat.
- Értse, hogy az emberek és kultúráik sokfélék, törekedjen azok elfogadására.
- Értse, hogy a Föld mindenki közös otthona, melyért felelősséggel tartozunk.
- Törekedjen rá, hogy a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi szempontból értékelje.

Sakk logika

- A tanuló tud vezérrel, bástyával és két futóval mattot adni. Képes egylépéses és kétlépéses matt adásra, egyszerű feladványok megfejtésére.
- A tanuló ismeri a gyalog végjátékokat.
- Képes megkülönböztetni a nyerhető, döntetlen és vesztes állásokat.
- A tanuló képes megkülönböztetni azokat az állásokat, ahol védekezni, illetve támadni célszerű.
- Új alapfogalmak (káros báb, gyalog végjáték stb.) ismerete.

- Egyszerű sakkfeladványok megfejtésének képessége. A taktikai és stratégiai elemek alkalmazása.
- Játszmák lejegyzésének képessége.

Angol

- A tanuló ismerje az angol ábécét, képes legyen angol nyelven másokat üdvözölni bemutatkozni, mások nevét megkérdezni, valamint egyszerű, rövid tanári utasításokat megérteni. Ismerje a számokat angol nyelven 1-10-ig.
- Képes legyen állatok (a bird, a cat, a dog, a mouse, a tiger, a monkey, a zebra, a snake, a crocodile, a lion), osztálytermi tárgyak (a bag, a book, a pen, a pencil, a pencil-case, a ruler a chair, a table, a teacher, a clock), színek (blue, green, orange, pink, red, yellow, black, grey, purple, white), ételek és italok (bread, cheese, fish, pasta, rice, yoghurt, coffee, lemonade, milk, orange juice, tea, water), testrészek és tulajdonságaik (face, hair, eyes, nose, ears, mouth, big, small, brown, black, blond, red), házrészek, szobák (kitchen, bedroom, bathroom, sitting room, hall, garden), ruhadarabok (a hat, a jumper, a shoe, a skirt, a sock, a dress, sandals, shorts, a sunhat, a T-shirt, trainers), játékok (a car, a doll, a drum, a guitar, a plane, a train, a ball, a bike, a boat, a scooter, a skipping rope, a trampoline) megnevezésére, valamint olvasására, leírására angol nyelven.
- Képes legyen a szeret/nem szeret kifejezésére angol nyelven. Tudjon kifejezni képességet, birtoklást, képes legyen egyszerű, rövid mondatokban beszélni az időjárásról (It's sunny/rainy/snowy/windy.), valamint arról, hogy mit visel, mit csinál. (I'm wearing...., I'm playing/swimming/jumping/hopping/running).
- Képes legyen helymeghatározásra, irányok kifejezésére (in, on, on the left/right).

4.évfolyam

Magyar nyelv

- Esztétikus, rendezett egyéni írás. Mondatok helyes leírása.
- A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.
- Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.
- Az igealakok felismerése, az igekötős igék helyesírása ismert szavak esetében.
- A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, a földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.
- A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.
- A tanult szófajok felismerése, megnevezése és a szabályok megfogalmazása.

Irodalom

- Szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés.
- Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben.
- A mondanivaló értelmes, lényegre törő megfogalmazása szóban.

- Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg pontos, folyamatos, értelmező felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata.
- 15-20 soros szöveg önálló olvasása.

Angol nyelv

- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, legfeljebb kétmondatos kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol; ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért.
- Rövid, egyszerű szövegekben felismeri az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
- Hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- Ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről képes röviden, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.
- Törekszik az angol nyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.
- Felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- Ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál.

Matematika

- Tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
- Legyen képes összefüggések felismerésére, megfogalmazására;
- Tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
- Tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát;
- Ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- Tudjon folytatni számsorozatok a felismert szabály alapján;
- Tudja megkeresni az összes lehetőséget egyszerű kombinatorikus feladatokban.
- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, száz, ezres szomszédait, tízesekre, századosokra, ezresekre kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;

- Ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
- Ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- Tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- Tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.

Környezetismeret

- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze a tanult életközösségek legjellemzőbb élőlényeit
- Értse az élőlények élőhelye, életmódja és testfelépítése közötti egyszerű összefüggéseket.
- Tudja az élőlényeket a megfelelő csoportba besorolni. Ismerje ezeknek a csoportoknak a jellemző tulajdonságait.
- Legyen képes a megismert élőlényekből egyszerű táplálékláncot összeállítani.
- Lássza az emberi tevékenység és a természet veszélyeztetettsége közötti összefüggést.
- Ismerje az életünkhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Legyen képes elemi szinten tájékozódni Magyarország domborzati térképén.
- Tudjon irányokat meghatározni a fővilágtájak segítségével.
- Találja meg lakóhelyét és nagytájainkat a domborzati térképen.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Ismerje fel a Földön kívüli térségek létét.

Ének-zene

- A dalanyagból kiválasztott további 10 magyar népdal, műdal közös éneklése emlékezetből. A Himnusz szöveghű éneklése. Az iskolai ünnepekhez kapcsolódó dalok éneklése.
- Tanult dalok szolmizálása tanítói segítséggel. Dalrészletek olvasása és kottába írása tanítói segítséggel. Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről, hármass ütemben is.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Alaprajz, nézetrajz készítése önállóan.
- Mérés centiméteres pontossággal.
- Részvétel tárgykészítő tevékenységben – tárgykészítés saját ötlet alapján.
- A célszerű és takarékos anyagfelhasználás.
- A készítendő tárgy sajátosságaihoz illő anyag és munkaeszköz választása.
- Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.
- Ismerje a háztartásban használatos eszközök és gépek rendeltetését és használatát.

Vizuális kultúra

- Legyenek képesek személyes élményeik, életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen.
- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait rajzukban takarással, feljebb- lejjebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján.
- Legyenek képesek tárgyak különböző nézeti rajzának elkészítésére.

- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Ismerjék a 12 tagú színek színeinek nevét, tudják kikeverni ezeket.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét.
- Ismerjenek legalább három műalkotást és azok alkotóját.

Testnevelés

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően, majd önállóan is.
- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását futását.
- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Közepes lendületű nekifutással végrehajtott ugrások hangsúlyozott elrugaskodással, harmonikusan.
- Helyből távolugrás: fiú: 120 cm, lány: 100 cm.
- A megfelelő dobásmód kiválasztása és végrehajtása.
- Testtömegük megtartása támaszban és függésben, majd mozgás közben.

Etika

- Életkorának megfelelően legyen reális képe saját külső és belső tulajdonságairól.
- Ismerjen konfliktusok feloldására szolgáló eljárásokat.
- Értse a szabályok jelentőségét a közösség életében, részt vesz azok kialakításában, és be is tartja azokat.
- Értse, hogy az emberek és kultúráik sokfélék, tartsa tiszteltben azokat.
- Értse, hogy a Föld mindenki közös otthona, melyért felelősséggel tartozunk.
- Törekedjen rá, hogy a jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi szempontból értékelje.
- Legyen képes a körülötte zajló eseményekre és különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.

Sakk logika

- A tanuló képes a gyakorlati játszmában alkalmazni a megtanult alapelveket.
- Tisztában van az alapvető kombinációkkal, felismeri a lehetőségeket kombinációk megvalósítására.
- A kényszerítő erejű lépések és a kombinációk ismerete. A megnyitás és a középjáték alapelveinek ismerete. A komplex állásértékelés szempontjainak ismerete.
- Állásfelépítés, védekezés és ellentámadás képessége. Különböző stratégiák alkalmazásának képessége. Saját játék kritikai szemléletének képessége.

5.évfolyam

Magyar nyelv

- Alapismeretek a kommunikáció tényezőiről a gyakorlatban. A nem nyelvi kifejezőeszközök fő formái, szerepük a kommunikációban és kapcsolatuk a nyelvi kifejezőeszközökkel. Mindennapi beszédhelyzeteink: kapcsolatfelvétel, véleménynyilvánítás: kérdés, kérés, beszélgetés.
- A mondatfonetikai eszközök (hangsúly, dallam, szünet, tempó) szerepe a beszédben, alkalmazásuk és megértésük a mindennapi kommunikációban, a történetmesélésben.

- A beszédhangok, a hangképzési folyamat, a magán- és a mássalhangzótörvények. A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése. A szótag és az elválasztás. A betűrend.
- Helyesírási alapelvek.
- A hangalak és a jelentés viszonya: egy- és többjelentésű szavak, rokon és ellentétes jelentésű, azonos alakú és hasonló alakú, hangutánzó, hangulatfestő szavak. Szólások, szóláshasonlatok, közmondások.
- A szavak szerkezete.

Irodalom

- Személyes és olvasmány élmény egyszerű megfogalmazása, elsősorban szóban.
- Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban.
- Mesék a klasszikus és a mai magyar irodalomból és a világirodalomból. A mesék jellemzői motívumai, fordulatai, hőstípusai.
- Mese és valóság az elbeszélésben. A szerkezet és a megjelenítés eszközei, a hős, a kaland, az erkölcsi választások.
- Petőfi Sándor: János vitéz című elbeszélő költeménye. Költői eszközök: szóképek, alakzatok. Az ütemhangsúlyos verselés, rímfajták.
- Mitológiai és bibliai történetek.
- Petőfi Sándor: Az Alföld; Arany János Családi kör című verse, valamint más, a témához kapcsolódó - különböző korokból származó - változatos hangulatú és formanyelvű szépirodalmi és egyéb szövegek.
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk (vagy a regény egy jellemző részlete), valamint más kapcsolódó szépirodalmi művek és egyéb (pl. publicisztikai) művek. A barátság, ellentét, felelősség, közösség élethelyzeteinek, konfliktusainak ábrázolása az irodalomban, a korosztálynak megfelelő olvasmányokban. A hosszabb prózai elbeszélés jellemzői: szerkezet, szereplők, helyszínek, a szereplők közti kapcsolatok
- Az előszó és az írott szöveg azonos és eltérő jellemzői (szövegszerkesztés, nyelvi forma, szövegtagolás) néhány gyakori műfajban: elbeszélés, leírás, jellemzés.
- Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.
- A megadott memoriterek ismerete.

Történelem

- Az információk rendszerezése és értelmezése az őskor, az ókori Kelet, Hellász, az ókori Róma és a koraközépkor történelméből.
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban
- A lényeg kiemelése írott és hallott szövegből
- Fogalmazás írása valamely történelmi témáról
- Események, történetek elbeszélése előszóban, illetve emlékezetből
- Időmeghatározás más ismert eseményre, jelenségre való utalással (pl. a honfoglalás után, Mátyás uralkodása idején). Krisztus előtt, Krisztus után (vagy időszámítás előtt és után).

- Viszonyítások használata: most, előbb, később, ugyanakkor, régebben, nagyon régen.
- Az idő ábrázolása téri vizuális eszközökkel (pl.időszalag készítése).
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.

Angol nyelv

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Matematika

- Természetes számok írása, olvasása.
- Hosszúság, idő, tömeg, űrtartalom mérése, mértékegységei.
- Az osztó és többszörös fogalma.
- Természetes számok összeadása, kivonása, szorzása, osztása többjegyű osztóval. Arányossági következtetések.
- Testek, felületek, vonalak. Körző és vonalzó használata. Síkidomok, sokszögek fogalma, jelölések, elnevezések, csoportosítás.
- A kerület, terület fogalma, mértékegységei. Téglalap kerületének és területének kiszámítása. Téglatest fogalma, tulajdonságai, hálójá, felszíne, térfogata.
- Egész szám, ellentett, abszolútérték fogalma. Egész számok kivonása, összeadása eszközhasználattal.
- A derékszögű koordináta-rendszer.
- Szögtartomány, szögek mérése, fajtái.
- A tört értelmezése, egyszerűsítése, bővítése, összehasonlítása. Törtek összeadása, kivonása, szorzása és osztása természetes számmal.
- Ponthalmazok távolsága. Merőlegesség, párhuzamosság fogalma, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése derékszögű vonalzóval. Háromszög

szerkesztése három oldalból. Téglalap szerkesztése.

- A tizedestört fogalma, írása, olvasása, ábrázolása számegyenesen.
- Tizedestörtek összeadása, kivonása, szorzása és osztása természetes számmal. Egyszerű grafikonok értelmezése, adatok leolvasása.

Természetismeret

- tudják megkülönböztetni leggyakoribb zöldségeinket és gyümölcsseinket
- ismerjék a különböző növényi szervek jellemzőit
- legyenek képesek az elemi térképhasználatra
- ismerjék az időjárást kialakító tényezőket
- ismerjék a leggyakoribb házkörül élő és háziállataink szervezeti sajátosságait
- tudják mi a megporzás és a megtermékenyítés közti különbség
- ismerjék a leggyakoribb növényi és állati kártevőket és az ellenük való védekezés módjait
- ismerje a felszíni és felszín alatti vizeket, valamint hazai jellemzőiket

Etika

- személyes élmények, tapasztalatok megfogalmazása, erkölcsi tanulságok levonása
- beszélgetés, véleménycsere általános erkölcsi kérdésekben
- mesék, mondák fontos erkölcsi tanulságainak megfogalmazása
- élménybeszámoló valós élethelyzetekről
- emberi magatartások, jellemek vizsgálata, a jó és rossz kategóriája
- érvek, ellenérvek megfogalmazása a saját vélemény alátámasztására, illetve mások véleményének megcáfolására
- eligazodás az egymásnak ellentmondó információk, üzenetek között
- morális döntés választást igénylő helyzetekben

Vizuális kultúra

- Vonalas tanulmányrajz természeti formáról (metszet, szimmetria, arányosság), tónusozás
- Művészi átírás, leegyszerűsítés, dekoratív tervezés
- Hideg-meleg színek, főszínek, mellékszínek, színkeverés, árnyalatok
- Ókori egyiptomi, görög, római építmények, szobrok, festmények képről felismerése, épületek szerkezete, tagolódása

Ének - zene

- Régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tiszt intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod)
- Zenetörténeti ismeretek: őskor, ókor, középkor, reneszánsz
- Zenei műfajok
- Egyházi és világi zene: mise, motetta, madriga, sanzon
- Zeneszerzők: O. Lessus, G.P. da Palestina
- Tanult műdalok éneklése

Testnevelés

- Tudja követni a vezényszavakat (figyelem összpontosítása).
- Legyen képes 10 percen át folyamatosan gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes futni fiú: 4 percig, lány: 3 percig.

- Tegyen egy-két fogásnyi kísérletet kötélmászásban.
- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban. Ismerje az adott sportjáték legegyszerűbb játékszabályait.
- Vállalja a szabadtéri tevékenységet.
- Rendszeresen folytasson szabadtéri sporttevékenységet.
- A felmérések alkalmával (ősszel-tavasszal) mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Élelmiszerek rendszerezése és szerepe a táplálkozásban.
- Az étkezéssel megterítése.
- Épület alaprajzának értelmezése.
- Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal.
- Egyszerű műszaki rajzok olvasása.
- Ismerje az anyagok érzékelhető tulajdonságait és az anyagvizsgálatok elemi módszereit.
- A kommunikáció és az információ életünkben betöltött szerepe.
- Gyalogos és kerékpáros közlekedést szabályozó jelzőtáblák és útburkolati jelek felismerése.
- A tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása.
- Ismerjék fel a táplálkozási rend ritmusában, annak ésszerű váltakozásában az egészséges táplálkozás alapjait.

6.évfolyam

Magyar nyelv

- A szófajok alaktani és jelentésbeli jellemzői, képzésmódjuk.
- A szófajok rendszere: alapszófajok, határozószók, viszonyítók, mondatszók.
- A szófajok helyesírása és nyelvhelyességi kérdései.

Irodalom

- Olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával.
- Rövid tárgyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- Két-három magyar történeti monda; egy népballada
- Vörösmarty Mihály: A bűvár Kund
- Arany János: Rege a csodaszarvasról
- Arany János: A walesi bárdok
- Arany János: Toldi című elbeszélő költeménye. (Emberi kapcsolatok, konfliktusok, lélekábrázolás. A történetmondás eszközei - szerkezeti, előadásmódbeli, nyelvi sajátosságok.)
- Gárdonyi Géza: Egri csillagok. Helyzetek, kalandok, konfliktusok, a korszakot felidéző írói eszközök, ismétlődő motívumok. Jellemek és sorsok. A prózai és a verses elbeszélés különbsége.
- Lírai alkotások elemzése különböző korokból. A lírai formanyelv sokfélesége: változatok a képiségre, zeneiségre, szerkezetre. Az időmértékes verselés alapjainak megismerése a gyakorlatban.
- A nézőpont szerepe az elbeszélésben és a leírásban. Az olvasottak reprodukálásának módjai. A jellemzés tartalmi és formai követelményei. Elbeszélés, leírás, jellemzés az ismeretterjesztésben. Egyszerűbb dialogikus formák.

- Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése a könyvtárban és / vagy az interneten. Az adatok elrendezése és feljegyzése. Alapvető jártasság a korosztály számára készült lexikonok, vizuális, audiovizuális, elektronikus segédletek használatában.
- A könyvekből gyűjtött adatok rendezésének alapvető ismeretei.
- A megadott memoriterek ismerete.

Történelem

- Az információk rendszerezése és értelmezése a virágzó középkor; a világ, Európa, és Magyarország a kora újkorban; valamint a forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon témakörben.
- Források elemzése, lényeg kiemelése az olvasott szövegből.
- Híres emberek, történelmi személyiségek ismerete, jellemzése.
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.
- Események, történetek elbeszélése előszóban, illetve emlékezetből
- Időmeghatározás más ismert eseményre, jelenségre való utalással (pl. a honfoglalás után, Mátyás uralkodása idején). Krisztus előtt, Krisztus után (vagy időszámítás előtt és után).
- Viszonyítások használata: most, előbb, később, ugyanakkor, régebben, nagyon régen.
- Az idő ábrázolása téri vizuális eszközökkel (pl. időszalag készítése).
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.

Angol nyelv

- Utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- Ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- Ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- Tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- Megértési probléma esetén segítséget kér;
- Tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- Ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- Egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;

- Egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözllet) létrehoz.

Matematika

- Az egymilliónál nagyobb természetes számok írása, olvasása.
- Mérés, mértékegységek, mértékváltás.
- Kerekítés, közelítő érték. Az átlag kiszámítása.
- Prímszám, összetett szám fogalma.
- Oszthatósági szabályok, feladatok.
- Műveletek egész számokkal.
- A racionális szám fogalma.
- Műveletek törtekkel, tizedes törtekkel.
- Geometriai alapismeretek. Szakaszfelező merőleges szerkesztése, szögmásolás, szögfelezés. Háromszög és téglalap szerkesztése. Háromszögek, négyszögek csoportosítása. Tengelyes tükörkép megszerkesztése, tengelyesen tükrös alakzatok kiválasztása.
- Grafikonok elemzése.
- Arányos osztás, egyenes és fordított arányosság.
- Százalékszámítás.
- A biztos, lehetséges, de nem biztos és lehetetlen események megkülönböztetése.

Informatika

- Tudjon szöveget karakter szinten formázni és egyszerű dokumentumot készíteni
- Tudjon használni néhány közhasznú információforrást.
- Tudjon webhelyekre látogatni, és ott adott információt megkeresni
- Küldjön és fogadjon elektronikus leveleket.
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani.
- Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában.
- Tudja, hogy milyen könyvtári szolgáltatásokat nyújt az iskolai könyvtár.
- Tudjon irányítással információt keresni a segédkönyvekben és helyi adatbázisban.
- Legyen képes megkülönböztetni a főbb könyvtári médiumokat.

Természetismeret

- Elemi szinten tudjanak tájékozódni a térképen és a földgömbön a földrajzi fókálózat segítségével.
- Tudják felsorolni a kontinenseket, óceánokat.
- Legyenek egyszerű szemléletes képzeik a földrajzi övezetekről.
- Ismerjék a Föld legfontosabb mozgásait és ezek következményeit.
- Tudják melyek a belső és külső erők felszínformáló szerepe.
- Legyen alapismeretük a leggyakoribb kőzetekről, a talajképződésről.
- Ismerjék hazánk fő tájait.
- Lássák az összefüggést a felszín, az éghajlat, a talaj, a természetes növényzet és az ott kialakult gazdasági ágazatok között.
- Ismerjék Nemzeti Parkjainkat és az ember természetformálásban részt vett szerepét.
- Tudják jellemezni a főbb hazai életközösségeket és egyszerű táplálékláncot kialakítani.
- Ismerjék a legjellegzetesebb hazai növény-és állatfajok testfelépítését, életmódját.
- Értsék meg a természet védelmének jelentőségét.

Etika

- Kérdező, mérlegelő, próbálkozó, vitatkozó részvétel közös beszélgetésben.
- Önálló vélemény megfogalmazása konkrét élethelyzetek kapcsán.
- Érvek, ellenérvek higgadt megfogalmazása.
- Irodalmi alkotások erkölcsi szempontú értékelése.
- Alapvető emberi jellemek tanulmányozása, véleményalkotás.
- Erkölcsi értékek, erkölcsi alapelvek megfogalmazása.

Rajz

- Természeti forma ábrázolása; fény-árnyék hatás, felület, formakarakter, arány.
- Az emberi arc arányai, karakter.
- Vonalperspektíva ismerete.
- Iniciálé, miniatúra rajzolása.
- 12 tagú színek készítése, színkeveréssel, szíkontrasztok, hőfok kontraszt, mennyiségi kontraszt.
- Honfoglalás kori tárgyak, motívumok, román, gótikus, reneszánsz épületek, szobrok, festmények felismerése.

Ének -zene

- Régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tisztá intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra.
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod).
- Ritmusképletek: szinkópa, nyújtott, éles ritmus.
- A barokk és a klasszicizmus kor stílusjegyei, műfajai, szerzői.
  - barokk műfajok: opera, oratórium, szvit, concerto, passió
  - barokk szerzők: J. S. Bach, A. Vivaldi, G. F. Handel
  - bécsi klasszicizmus műfajai: szimfónia, szerenád, szonáta, kamarazene
  - a bécsi klasszicizmus zeneszerzői: J. Haydn (Szerenád), W. A. Mozart (Vágyódás a tavasz után), L. v Beethoven (Mormotás fiú dala)

Testnevelés

- Ismerje a gimnasztika legalapvetőbb szakkifejezéseit, vezényszavait.
- Futómozgása mutasson eltérést vágta és kitartó futás esetén.
- Mutasson eltérést nekifutása távol- és magasugrás esetén.
- Helyből távolugrásban érjen el legalább fiú: 150 cm-es, lány : 130 cm-es teljesítményt.
- Kislabdahajításban érjen el legalább fiú: 18 m-es, lány: 16 m-es teljesítményt.
- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Vállalja és szeresse a szabadtéri sporttevékenységet.
- Felmérések alkalmával mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

Technika és életvitel

- Ételkészítési eljárások, étrend.
- Épületek és építmények funkciói, szerkezeti elemei, anyagai.
- Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- Méretarányos kicsinyítés, nagyítás.
- Vetületi ábrázolás.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Tennivalók közlekedési baleset esetén.

- Az elsősegélynyújtás.

7.évfolyam

Magyar nyelv

- A mondat jellemzői, fajtái.
- Az egyszerű mondat szerkezete, a mondatrészek és a szintagmák. Szófajok mondatrészi szerepe.
- A mondattanhoz kapcsolódó nyelvhelyességi ismeretek.
- Az egyszerű mondat elemzése, helyesírása (vessző, gondolatjel, zárójel).
- A mondatfajták biztos megkülönböztetése.

Irodalom

- Epikus olvasmányok, drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése. A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban. A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stíluseszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.
- Különféle témájú lírai alkotások a magyar irodalomból, a lírai szerkezet, a műfaji sajátosságok, a versformák változatai.
- Anekdotikus történetek, kisepikai alkotások a magyar irodalom különböző korszakaiból. Az anekdota változatai, felépítése; a novella szerkezeti jellemzői.
- Magyar történelmi események és korszakok megidézése az irodalomban, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán műveiben. Epikai alkotások a világirodalomból (novellák, regényrészletek).
- Olvasmányok a reformkor irodalmából, szerzők és művek, írók és olvasók, írói életpályák, irodalmi társaságok, folyóiratok, színházi élet, irodalmi kapcsolatok. Romantikus életérzés, életmód, stílusjegyek. Az irodalom, festészet, a zene néhány közös vonása a romantikában.
- Saját vélemény megfogalmazása (az érvelés alapvető szabályait követve) a mindennapi élet egyszerűbb, a korosztály által is átlátható problémáiról, olvasmányokról.

Történelem

- Az információk rendszerezése és értelmezése Európa a nemzetállamok kialakulásának és világháborúknak a korában.
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.
- Az olvasmányokról lényegyet kiemelő jegyzetek készítése.
- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése, feltevések megfogalmazása a történelmi személyiségek cselekedeteinek, viselkedésének mozgatórugóiról.
- Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi-történelmi jelenségek, intézmények háttéréről, A lényeg kiemelése írott és hallott szövegekből.
- Önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről, társadalmi, történelmi eseményekről, szereplőkről, jelenségekről, filozófiai kérdésekről.
- Érvek gyűjtése a saját vélemény alátámasztására, ellenérvek gyűjtése az ellenvélemények cáfolására.

- Különböző társadalmi-történelmi jelenségek összehasonlítása. Rajzos vázlat készítése. Folyamatábra, diagram elemzése.
- Saját vélemény érthető megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése.
- Események, történetek elbeszélése előszóban, illetve emlékezetből.
- A különböző információforrások alapján szóbeli következtetések megfogalmazása.
- Fogalmazás írása valamely történelmi-társadalmi és erkölcsi témáról.
- Időmeghatározás konkrét kronológiai adatokkal.
- Viszonyítások használata: konkrét történelmi időszakokhoz kapcsolódóan (pl. előző évtized, a reformkorban, a XX. században).
- Kronológiai adatok rendezése.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Események, jelenségek, tárgyak, személyek stb. időrendbe állítása.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete.
- A tanultak elhelyezése az időben a kiemelt időpontokhoz képest, kronológiai számítások.
- A múltban élt emberek életének összehasonlítása a jelennel.
- Események, személyek, tárgyak csoportosítása korok szerint.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.
- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken.
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség topográfiai helyének elhelyezése vaktérképen.

Angol nyelv

- Megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- Az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- Ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.
- Jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el,
- Megértési probléma esetén segítséget kér.
- Részt vesz egyszerű párbeszédben.
- Beszélgetést kezdeményez, befejez.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

- Egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért.
- Ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír.
- Egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz.
- Egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözet) létrehoz.
- Ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

Matematika

- Racionális számokkal való műveletek és azok tulajdonságai.
- A hatvány fogalma és azonosságai.
- Arányos következtetések.
- Százalékszámítás.
- Algebrai kifejezések.
- Algebrai kifejezések helyettesítési értékeinek kiszámítása.
- A helyes műveleti sorrend.
- Az egytagú és többtagú kifejezésekkel való számolások (összevonás, kiemelés).
- Egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása, ellenőrzése.
- Tengelyes és középpontos tükrözés és tulajdonságai.
- A nevezetes szögpárok.
- A szimmetrikus alakzatok.
- A háromszögek és nevezetes négyszögek tulajdonságai, szerkesztésük.
- A háromszögek, négyszögek és a kör kerülete, területe.
- A háromszögek egybevágóságának alapesetei.
- A háromszögek nevezetes pontjai, vonalai.
- A lineáris függvények ábrázolása, tulajdonságai.
- A henger és hasáb fogalma.
- A henger és hasáb felszínének és térfogatának fogalma, kiszámításuk módja.
- A halmazok és halmazműveletek.

Informatika

- Legyen képes kezelni a számítógép legfontosabb perifériáit.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Tudja használni az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgóképek, hang).
- Tudja és használja az elektronikus levelezés alapszolgáltatásait.
- Ismerje a könyvtártípusokat.
- Tudja használni az elektronikus könyvtárat.
- Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten.

Fizika

- A tanuló ismerje :a korpuszkuláris anyagok és a fizikai mezők jellemzőit,
- kölcsönhatások fajtáit,
- a sebesség, átlagsebesség fogalmát, jelét, mértékegységeit, kiszámítását,
- tömeg-, térfogatmérést,
- a sűrűség fogalmát, kiszámítását,
- az erőhatás, erő fogalmát, jelét, mértékegységét, a különféle erőhatásokat és ábrázolásait, az erő forgató hatását,
- erő-ellenőrző fogalmát, a hatás-ellenhatás törvényét,

- a sűrűlódást és közegellenállást, mint a mozgásokat befolyásoló tényezőket,
- a nyomás fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását,
- a folyadékok és gázok nyomását,
- Arkhimédész törvényét, az úszás, merülés, lebegés erőtan és sűrűségbeli feltételeit,
- a hajszálcsőesség, közlekedőedények szerepét az élő és élettelen világban,
- az energia fogalmát, fajtáit, jelét, mértékegységét,
- az energiaváltozásokat a hétköznapi élet különböző folyamataiban,
- a munka, teljesítmény, hatásfok fogalmát, mértékegységét, kiszámítását,
- az energia-megmaradás törvényének érvényesülését a hétköznapi élet különböző folyamataiban,
- a halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozásokat,
- tudja a fent soroltakhoz tartozó kísérleteket elemezni, magyarázni.

Biológia

- A tanuló ismerje távoli tájak életközösségeit: a trópusi, a mérsékelt és a hideg övezet, a hegyvidékek, a tengerek és a tengerpartok élővilágát,
- az élőlények alkalmazkodó képességének és a környezet változásainak kapcsolatát,
- az ökológiai rendszerek szabályozó folyamatait,
- az élőlény és környezete; az életközösségek szerveződését,
- táplálkozási kapcsolatokat és szinteket,
- az anyagforgalmat és energiaáramlást,
- az emberi tevékenység hatását az életközösségekre,
- a Föld globális gondjait,
- lakóhelyünk környezeti problémáit,
- rendszert az élők világában, rendező elveket, rendszertani kategóriákat: az élőlények országait

Kémia

- A tanuló ismerje :a fizikai és kémiai tulajdonságokat és változásokat,
- hőtermelő és hőelnyelő folyamatokat,
- a halmazállapot-változásokat
- a bennünket körülvevő anyagokat: levegő, víz
- az oldatokat, az oldatok töménységéhez kapcsolódó számításokat,
- az atomokat és elemeket,
- az anyagmennyiség fogalmát,
- az atom felépítését,
- az elektronfelhő szerkezetét,
- az atomszerkezetet,
- a periódusos rendszert,
- kémiai kötések,
- kémiai reakciókat,
- a reakcióegyenletekhez kapcsolódó számításokat,
- a savakat, bázisokat, pH-érték fogalmát, közömbösítést.

Földrajz

- A tanuló ismerje: a földtörténetet,
- a kontinensek földrajzat (Afrika, Amerika, Ausztrália és Óceánia, Ázsia, Sarkvidékek, Közép-Európa kivételével Európa),
- a természeti és gazdasági adottságokat az egy-egy kontinensre, vagy az országokra vonatkoztatva,

- a tankönyvben szereplő topográfiai névanyagot,
- Tájékozódjon a vaktérképen.

Etika

- Alapvető erkölcsi értékek ismerete, törekvés ezek befogadására, helyes értelmezésére, alkalmazására.
- Véleményalkotás erkölcsi kérdésekben.
- Vitatkozás, érvek, ellenérvek felsorakoztatása saját véleménye mellett.
- Élménybeszámoló átélt, pozitív élményekről.
- Személyes, negatív élethelyzetek felvázolása, az ebből levonható erkölcsi következtetések megfogalmazása,
- Művészeti alkotások erkölcsi szemléletű vizsgálata, elemzése.

Vizuális kultúra

- Egyszerű jel, piktogram készítése.
- Emberi arc, karikatúra, fény-árnyék, tónus, művészi túlzás, montázstechnika.
- Mértani testekről látszati, vetületi és axonometrikus rajz készítése. Alaprajz.
- Tanulmányrajz (arány, karakter), színes tanulmány.
- Csendélet rajzolása, festés többféle technikával, fény-árnyék ábrázolása.
- Újkori művészeti stílusok ismerete, alkotások felismerése, összehasonlítása.
- A magyar paraszti kultúra ismerete (építészet, tárgykultúra).

Ének - zene

- Régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tiszt intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra.
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod).
- Ritmusképletek: szinkópa, nyújtott ritmus, éles ritmus.
- k6, n6 hangközök ismerete.
- Romantika stílusjegyei, műfajai és zeneszerzői: szimfonikus költemény (Liszt Ferenc), balett (N.P.Csajkovszkij), magyar nemzeti opera (Erkel Ferenc), romantikus dal (F.Schubert).
- Műdalok - Schubert: Pisztráng

Testnevelés

- A tanuló fegyelmezetten tudja követni az utasításokat.
- Tudjon önállóan 6-8 gyakorlattal bemelegíteni.
- Futástechnikája mutasson eltérést a vágta- és tartós futás esetén.
- Legyen képes folyamatosan futni fiú: 6 percig, lány: 5 percig. Fejlődjön kitartó futása.
- Kislabda-hajításban érjen el legalább fiú: 20 m-es, lány: 18 m-es teljesítményt.
- Legyen képes egy-egy elem bemutatására (szükség szerint segítségadás mellett), fejállás, zsugorállás, mellső mérlegállás, kézenállás segítségadással, guruló átfordulás előre-hátra.
- Mozgása mutasson összefüggést a zene sajátosságaival.
- Törekedjen az alapérintések tökéletesítésére, alsó ütőérintéssel a labda átjátszása a másik térfélre.
- Értse, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Sajátítsa el néhány önvédelmi fogást.
- Ismerje a légzésszabályozást nyugalmi és stresszhelyzetben.

Technika, életvitel és gyakorlat

- Víz- és energiatakarékosság. A pazarló használat felismerése.

- A hulladékok azonosítása, csoportosítása.
- A hulladék keletkezését mérséklő fogyasztási, életmódbeli szokások.
- Veszélyes hulladékok, környezeti és egészségügyi hatásaik.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Megújuló és nem megújuló energiaforrások.
- Az energia, a nyersanyag és az információ termelésének, illetve előállítási módjainak, továbbá felhasználásuk területeinek, folyamatainak, és azok összefüggéseinek ismertetése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása.

8.évfolyam

Magyar nyelv

- A tanult leíró nyelvtani fogalmak rendszerezése. A nyelvi szintek. A mondat szerkezete és jelentése, a szó szerkezetek (szintagmák) kifejezőeszközei; a szófajok rendszere; alaktani ismeretek: szó, szóelem, egyszerű szó, összetett szó, alapszó, képzett szó; a magyar hangrendszer, a mondatfonetikai eszközök.
- A szóalkotás gyakori módjainak fölismerése és elemzése, helyesírási vonatkozásai.
- Az összetett mondat szerkezete, a tagmondatok sorrendje. Az alárendelő és a mellérendelő mondat fajtái. A többszörösen összetett mondat.
- Az összetett mondat központosítása. A párbeszéd és az idézetek írásmódja. Az idézés módja: egyenes és függő idézet.
- A tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és külön írás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- Nyelvünk eredete, rokonsága. A magyar nyelv típusa: néhány hangtani, alaktani, mondattani sajátossága szórendjének jellemzői. A magyar nyelv helye a világ nyelvei között.
- A mindennapi élet néhány alapvető hivatalos irata: a nyugta, kérdőív, kérvény, önéletrajz tartalmi és formai kérdései.

Irodalom

- A megismert műfajok stíluseszközeinek megnevezése tárgyyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.
- Ismeretek a magyar- és világirodalom korszakairól (korstílusok, stílusirányzatok).
- A népszerű irodalom néhány gyakori műfajának ismerete, hatáskeltő eszközeik jellemzése.
- Regények, regényrészletek, elbeszélések, lírai alkotások a magyar és a világirodalom visszatérő nagy témáit feldolgozó irodalmi alkotások köréből (ifjúkor és felnőtt kor, társas kapcsolatok, utazás, identitás stb.).
- Irodalmi és kulturális élet a Nyugat első korszakában.
- Szépirodalmi alkotások a Nyugat első nemzedékének íróitól.
- Egy dráma (tragédia vagy vígjáték) feldolgozása.
- A komikum, humor, paródia tartalmi és nyelvi jellemzői.
- Olvasmányok a szélesebb értelemben vett kortárs irodalomból. Regionális kultúra és irodalmi élet.

- Tájékozottság az alapvető tömegkommunikációs műfajokban, a média szerepének és hatásának felismerése. A szövegekhez kapcsolódó vizuális kifejezőeszközök ismerete, használata.

Történelem

- A világ, Európa és Magyarország története a II. világháborútól napjainkig, valamint állampolgári ismeretek témakörben.
- Különböző emberi magatartástípusok, élethelyzetek megfigyelése, következtetések levonása.
- Az információk rendszerezése és értelmezése.
- Kulcsszavak és kulcsmondatok keresése szövegekben.
- Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok használata.
- Az olvasmányokról lényegyet kiemelő jegyzetek készítése.
- A tanultak felhasználása új feladathelyzetekben.
- Többféleképpen értelmezhető szövegek jelentésrétegeinek feltárása.
- Híres emberek, történelmi személyiségek jellemzése, feltevések megfogalmazása a történelmi személyiségek cselekedeteinek, viselkedésének mozgatórugóiról.
- Kérdések önálló megfogalmazása a tárgyalt témával kapcsolatban.
- Társadalmi-történelmi, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása,
- Az emberi (történelmi) cselekvés és annak következménye közötti kapcsolat felismerésének gyakorlása.
- Önálló vélemény megfogalmazása eseményekről és személyekről, társadalmi, történelmi eseményekről, szereplőkről, jelenségekről, filozófiai kérdésekről.
- Különböző társadalmi-történelmi jelenségek összehasonlítása.
- Rajzos vázlat készítése. Folyamatábra, diagram elemzése.
- Saját vélemény érthető megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése.
- Események, történetek elbeszélése előszóban, illetve emlékezetből.
- Szóbeli beszámoló a saját tapasztalatokról.
- Fogalmazás írása valamely történelmi-társadalmi és erkölcsi témáról.
- Időmeghatározás konkrét kronológiai adatokkal.
- Viszonyítások használata: konkrét történelmi időszakokhoz kapcsolódóan (pl. előző évtized, a reformkorban, a XX. században).
- Kronológiai adatok rendezése.
- Az idő tagolására szolgáló kifejezések használata évtized, évszázad, évezred, emberöltő.
- Események, jelenségek, tárgyak, személyek stb. időrendbe állítása.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség időpontjának ismerete. A tanultak elhelyezése időben a kiemelt időpontokhoz képest, kronológiai számítások.
- Az egyes történelmi jelenségek (gazdaság, kultúra, politika stb.) eltérő időbeli ritmusának felismerése.
- A múltban élt emberek életének összehasonlítása a jelennel.
- Események, személyek, tárgyak csoportosítása korok szerint.
- Egyes korszakok jellegzetességeinek megragadása és összehasonlítása.
- A gyorsan és lassan lezajló változások megkülönböztetése.
- A tanult helyek megkeresése a térképen.
- Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről.

- Távolságok becslése és számítása történelmi térképeken.
- Tanult események, jelenségek topográfiai helyének megmutatása térképen.
- Néhány kiemelt esemény, jelenség topográfiai helyének elhelyezése vaktérképen.

Angol nyelv

- A tanuló utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr.
- Ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti.
- Ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni.
- Ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol.
- Egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz.
- Kérdéseket feltesz.
- Eseményeket elmesél.
- Megértési probléma esetén segítséget kér.
- Egyszerű párbeszédben részt vesz.
- Fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti.
- Ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti.
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- Ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.
- Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír.
- Egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz.
- Egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz.
- Ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő, 50 szavas szöveget ír.
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Matematika

- A tanuló ismerje: a halmazokat, halmazműveleteket,
- racionális számokkal végzett műveleteket,
- hatványozást,

- egyenletek, egyenlőtlenségek megoldását, ellenőrzését,
- szöveges feladatok (helyértékes, geometria, fizikai, keveréses, együttes munkavégzéses) megoldását, ellenőrzésének módját,
- a négyzetgyökvonást,
- Pitagorász-tételt és alkalmazását,
- hasáb, henger, gúla hálóját, felszínének és térfogatának kiszámítását,
- egybevágósági transzformációkat,
- középpontos hasonlósági transzformációt,
- függvények (lineáris, abszolútérték, másodfokú) ábrázolását, jellemzését,
- egyenletek grafikus megoldását,
- kombinatorika, statisztikai alapfogalmakat.

Informatika

- A tanuló ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos-táblázatos dokumentumot készíteni.
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni.
- Lássa át a problémamegoldás folyamatát.
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni.
- Ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket.
- Ismerjen fel algoritmus-szerkezeteket (elágazás, ciklus).
- Ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait.

Fizika

- A tanuló ismerje: az atomok felépítését,
- a testek elektromos állapotát és fajtáit.
- az elektromos áram fogalmát,
- vezetőket, szigetelőket,
- az áramerősség, feszültség fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását, mérését,
- az elektromos áramkör részeit,
- a soros és párhuzamos kapcsolást,
- az elektromos ellenállás fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását,
- Ohm törvényét,
- elektromos munka, teljesítmény fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását,
- az elektromos áram hatásait a gyakorlati életben,
- elektromágneses indukció fogalmát,
- egyenáram, váltakozó áram fogalmát,
- transzformátor felépítését, működését
- fényforrás fogalmát, csoportosítását,
- a fény terjedési sebességét,
- visszaverődési és törési törvényeket,
- síktükör képalkotását,
- tükrök, lencsék használatát a gyakorlati életben,
- a szem képalkotását, közel- és távollátás fogalmát, korrigálásának módját,
- fehér fényt, mint összetett fényt és a szivárvány keletkezését,
- Tudja a fent soroltakhoz tartozó kísérleteket elemezni, magyarázni.

Biológia

- A tanuló ismerje: az emberi test felépítését és működését,
- a szerveződési szinteket; sejtjeink közös jellemzőit,
- a szövetek felépítését és funkcióját,
- az önfenntartó működéseket: a szervek felépítését és működését,
- az idegrendszer felépítését és működését,
- a szomatikus és a vegetatív idegrendszer felépítését és működését,
- a reflexek, érzékszervek felépítését, működését,
- a nemi működést,
- az ember nemi életét,
- a terhesség és szülés körülményeit,
- a higiénia és a nemi úton terjedő betegségek megelőzését.,
- A tanuló ismerje: a nemesgázokat, a hidrogént,
- a levegő összetételét, szennyezettségét,
- a Föld vízkészletét, szennyezettségét, a vizek fajtáit,
- a szén és oxidjait, a szén fajtáit,
- a vegyipar jellemzőit,
- fémek előállítását és felhasználását, az ismertebb fémeket (vas, alumínium),
- mészkő, gipsz, cement, porcelán, kerámia, üveg, papír jellemzőit és ipari előállítását,
- műanyagok fontosabb képviselőit és hatásukat a környezetre,
- a megújuló és nem megújuló energiaforrásokat,
- a szerves kémia fogalmát,
- a szénhidrogéneket, alkoholokat, szerves savakat,
- a szénhidrátokat, zsírokat, fehérjéket,
- az egészséges táplálkozást, vitaminokat, gyógyszereket, szennyezőanyagokat,
- a háztartásban található vegyszereket (mosás, permetezés, akkumulátorok)

Földrajz

- A tanuló ismerje: Európa természeti földrajzát.
- Európa országainak gazdaságföldrajzát,
- Magyarország természeti földrajzát,
- Magyarország társadalomföldrajzát,
- a tankönyvben szereplő topográfiai névanyagot.
- A tanuló tájékozódjon a vaktérképen.

Etika

- Erkölcsi értékek, normák helyes értelmezése, különbségtétel jó és rossz, igaz és hamis, bátor és gyáva, hasznos és haszontalan, szép és rút között.
- Önálló vélemény megfogalmazása a legfontosabb erkölcsi értékekkel kapcsolatban.
- Vélemények ütköztetése, vita, egyeztetés alapvető erkölcsi normák terén.
- Személyes élmények, tapasztalatok felidézése erkölcsi kérdésekben.
- Irodalmi és publicisztikai művek, filmek erkölcsi szempontú elemzése.
- Kritikai gondolkodás, lelkiismereten nyugvó morális döntések meghozatala.

Vizuális kultúra

- Bonyolultabb természeti forma (pl. csigaház) tanulmányrajza, tónusos, színes kivitelben. Modern csendélet beállításáról több nézetű kép készítése.
- A megismert festmények stílusában kép készítése.
- Tárgytervezés, épülettervezés.
- Storyboard, fázisrajz, fotomontázs, plakát tervezése XIX., XX. századi egyetemes és magyar művészeti alkotások ismerete.

Ének -zene

- Régi és új stílusú népdal ismerete, éneklése, stílusos előadása (tisztá intonáció, magabiztos szövegtudás) szolmizálása kottakép alapján.
- Népdalelemzési szempontok ismerete, alkalmazása a tanult népdalokra.
- Ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, felismerése, alkalmazása (egész, fél, negyed, nyolcad, tizenhatod).
- Ritmusképletek: szinkópa, nyújtott ritmus, éles ritmus.
- t1-t8 összes hangköz ismerete, felépítése adott hangar.
- Késő romantika, XX. század zenéje, műfajai, zenei irányzatok, zeneszerzők: programzene (G. Gershwin), jazz (B. Britten), blues (C. Orff), musical, rockopera
- XX. sz. magyar zeneszerzői: Kodály Zoltán, Bartók Béla, Szokolay Sándor
- Zeneművek: Kodály: Psalmus Hungaricus, Bartók: Négy szlovák népdal, Andrew L. Webber: Macskák

Testnevelés

- A tanuló tudjon önállóan 8-10 tornára is alkalmas szabadgyakorlatot, kéziszer- gyakorlatot tervezni és végrehajtani
- Tudjon maximális sebességgel, laza, könnyű mozgással futni.
- A rajtolásokat pontosan a vezényszavaknak megfelelően hajtsa végre.
- A lendületszerzéssel végzett dobásokban növekedjék a dobás ereje, (kislabda- hajítás, súlylökés).
- Mozgása mutasson összefüggést a zene sajátosságaival.
- Tökéletesítse az alapérintéseket.
- Ismerje a labdarúgás szabályait.
- Ismerje a légzésszabályozást nyugalmi és stresszhelyzetben.

